

Integrationsstrategi för Västerviks kommun 2018-2022

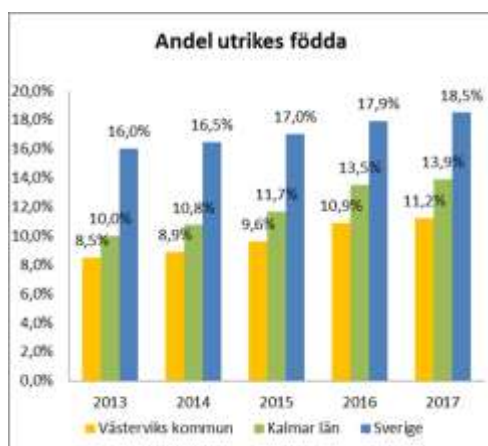
Vision

Västerviks kommuns vision om framtiden är ett samhälle där livskvalitet står i fokus varje dag. Västerviks kommun ska vara en attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva. För att lyckas behöver vi en stark vi-känsla i hela kommunen som präglar samverkan mellan kommun och medborgare, samt mellan land och stad. Ett samhälle där medborgarna, gammal som ung, känner glädje, tillhörighet och stolthet över att leva, bo, och arbeta.

Västerviks kommuns vision avseende integration är att gemensamt skapa förutsättningar för kommunen med ett inkluderande mottagande. Individens resurser tillvaratas ges en möjlighet att utvecklas och ger en mångfald som bidrar till individens, samhällets och kommunens utveckling. Integrationsarbetet ska bygga på FNs deklaration om de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen.

Integrationsstrategi 2015-2017

Perioden 2015-2017 har kännetecknats av ett ovanligt högt flyktingmottagande, i vår omvärld och i vår kommun. Det har inneburit ett högre antal asylsökande som gästade och bott i vår kommun och en stor inflyttning av nya utrikesfödda kommuninvånare, på nivåer som Västervik kommun inte upplevt tidigare.

Utveckling av det övergripande målet att öka andel utrikesfödda kommuninvånare, källa SCB

Under integrationsstrategi 2015-2017 har följande insatser genomförts inom ramen för uppdraget:

- 50 integrationsfrämjande projekt och engagemang har finansierats via Integrationsfonden
- Total investering 5 040 760 kr i Integrationsfonden under perioden 2015-2017
- Civilsamhället har bidragit till inkludering och ett hållbart samhälle med 40 projekt som erhållit medel ur Integrationsfonden
- Utökad samverkan civilsamhället genom dialog och återkommande möten.
- Kommunövergripande handlingsplan har omslutit 52 aktiviteter och engagemang som främjar integration.

Syfte

Genom samverkan ska vi gemensamt se till att Västervik blir en kommun, där utrikes födda ges samma möjligheter som inrikes födda, och därmed väljer att bosätta sig och stanna kvar i vår kommun. För att uppnå detta krävs att attityder förändras och att mångfald synliggörs som en viktig del av kommunens utveckling.

Strategin ska stödja lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett tillhörighet utifrån, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion (eller annan trosuppfattning), funktionshinder, sexuell läggning, ålder och politisk åsikt. Barn och ungdomars situation och levnadsförhållanden ska särskilt uppmärksammas och Västerviks kommuns checklista för barnperspektivet användas.

Integrationsstrategin ska vara lösningsorienterad och präglas av ett synsätt som innebär att varje kommuninvånare betraktas som en tillgång.

Integration

Integration ska ses som en ömsesidig process och är beroende av den växelverkan som sker mellan individer och samhälle.

Målgrupp

- Nyanlända vuxna, barn och ungdomar.
- Ensamkommande barn och ungdomar.
- Individer med uppehållstillstånd för studier, arbete, anknytning m.fl.
- Samtliga samverkansparter
- Kommunens invånare, alla i kommunen berörs och kan medverka i integrationsprocesser.

Samverkan

Lokalsamhällets och civilsamhällets engagemang i integrationsprocesserna är avgörande för att uppnå strategins målsättning. Kommunen ska samverka med ideella organisationer, förenings- och kulturlivet, näringslivet, myndigheter och andra samhällsaktörer som kan bidra till en lyckad integration.

Kommunkoncernen ska samverka internt för att nå strategins målsättning och integrationsstrategin kan ytterligare utveckla samverkan med andra kommuner.

Strategins mål 2018 - 2022

Det övergripande målet i Vision 2030 för Västerviks kommun är att öka Västerviks kommun befolkning. Detta gäller även de utrikesfödda.

Målet mäts genom följande indikator och fördelas på kön:

- Andel utrikesfödda totalt i kommunen.

Det övergripande målet i integrationsstrategin – att öka Västerviks kommun befolkning – understöds av underliggande mål i fyra strategiska fokusområden. De strategiska fokusområdena ska stötta i måluppfyllelse för en ökad andel utrikesfödda i Västerviks kommun. Det gemensamma politiska arbetet har identifierat det övergripande målet och de strategiska fokusområdena för en effektiv och hållbar integration.

Fokusområden

Prioriterat fokusområde Arbete och kompetens

Den offentliga sektorn och näringslivet har ett stort behov att rekrytera ny arbetskraft p.g.a. omfattande pensionsavgångar och konjunkturläge. Arbetslivet har avgörande betydelse för integration och utfallet där påverkar kvalitativ delaktighet inom andra samhällsområden. Näringsliv och offentlig verksamhet stödjer med gemensamma krafter hållbar innovation, integration och delaktighet där mångfald tas tillvara. Utbildning ger individer möjligheter till social interaktion och skapar förutsättningar att komma in i yrkeslivet. Skolan har i uppdrag att överföra grundläggande värden och främja elevers lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället. Eleverna ska kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet. Skolan och utbildningsinstitutionerna ska ta till vara på mångfald och erbjuda en arena för förståelse och samverkan.

Mål

Andel utrikesfödda i sysselsättning ökar i Västerviks kommun

Utveckling:

Fördjupad samverkan med arbetsmarknadens olika parter för att underlätta för utrikesföddas inträde i arbetslivet.

Mätindikatorer:

- Andel utrikesfödda i sysselsättning i kommunen, inom åldern 20-64 år. Fördelat på förvärvsarbetande och företagare samt kön.
- Andel utrikesfödda i kommunen, inom åldern 20-64 år, som har deltagit i arbetsmarknadsprogram, fördelat på kön.
- Andel utrikesfödda anställda inom Västerviks kommun.
- Andel utrikesfödda elever med gymnasiebehörighet.

Prioriterat fokusområde Språkutveckling

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippat. Språket är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Att ha ett rikt och varierat språk är viktigt för att kunna verka i samhället. Språkfärdighet påverkar individens möjlighet till arbete, delaktighet och engagemang i samhället. Möjligheter för språkinläring utanför SFI (svenska för invandrare) är viktiga för att öka kunskaper i svenska språket.

Mål

Kunskaperna i svenska språket för individer med annat modersmål än svenska ökar.

Utveckling:

Språkfärdighet påverkar individens möjlighet till arbete, delaktighet och engagemang i samhället. Möjligheter för språkinläring utanför SFI (svenska för invandrare) är viktiga för att öka kunskaper i svenska språket.

Mätindikatorer:

- Andelen kvinnliga och manliga kursdeltagare som nått lägst betyget E inom utbildning i svenska för invandrare (kurs A-D)
- Andelen kvinnliga och manliga kursdeltagare som uppnått målen i de nationella slutproven för kurs B, C och D i svenska för invandrare.
- Andelen kvinnliga och manliga gymnasieelever som nått lägst betyget E i svenska som andra språk, grundskolekurs
- Andelen kvinnliga och manliga elever i årskurs nio som nått lägst betyget E i svenska som andra språk.

Fokusområden Social sammanhållning

Civilsamhället, genom ett öppet föreningsliv, främjar integration och delaktighet. Integration gäller alla som bor i ett samhälle och social sammanhållning innefattar både individens tillgång till sociala nätverk och relationer, så väl som samhällets öppenhet för minoriteter. Ett samhälle som förmår att eliminera diskriminering och rasism kommer ha mycket större möjligheter att lyckas med integration.

Mål

Integration främjas av inträde och delaktighet i civilsamhällets organisationer och föreningslivet i Västerviks kommun.

Utveckling:

I Västerviks kommun skapar vi förutsättningar för ett öppet föreningsliv som främjar integration och delaktighet.

Mätindikatorer:

- Uppföljning av aktiviteter, initierade av kommunkoncernen, som underlättar inträde och engagemang i kommunens föreningsliv.

Västerviks kommun stödjer och verkar för individens tillgång till sociala nätverk och relationer

Utveckling:

I Västerviks kommun skapas förutsättningar för sociala möten och nätverk som stärker integration och inkludering. Kommun verkar för att tillsammans med civilsamhället skapa möten som öppnar dörrar till vårt samhälle och kommunens invånare.

Mätindikatorer:

- Uppföljning av aktiviteter initierade av kommunkoncernen i handlingsplan.

Fokusområden Bostad och kommunikationer

Boendeintegration kan relateras både till en balanserad etnisk mångfald i bostadsområden och till individens tillgång till boende efter sina behov och förutsättningar. Möjligheten till egen bostad är en grundläggande faktor för en långsiktig och hållbar etablering i det nya samhället. Det krävs att utrikesfödda får tillgång till bostadsmarknaden på samma villkor som inrikesfödda för att minimera utsatta områden och känslor av utanförskap. Bra kommunikationer skapar livskvalitet och bygger förutsättningar för delaktighet i arbets- och samhällsliv.

Mål

Västerviks kommun strävar efter en balanserad mångfald i våra orter och bostadsområden.

Utveckling:

Västerviks kommun ska verka för tillgång och möjlighet till boende, utifrån individens behov och förutsättningar, i hela kommunen.

Mätindikator:

- Andel utrikesfödda kommuninnevånare bosatta i Västerviks kommuns tätorter (Totebo, Ankarsrum, Gunnebo, Överum, Edsbruk, Loftahammar, Gamleby och Västervik)
- Möjliggöra arbetspendling till och från orter i kommunen utifrån restid med särskilt fokus på pendlingsrelationer för orterna Blackstad, Edsbruk, Gamleby, Överum, Ankarsrum och Gunnebo är orter med högre andel utrikes födda.

En trygg, säker och hälsosam bostad är viktig för en långsiktig och hållbar etablering i Västerviks kommun.

Utveckling:

Arbeta för en god kännedom om boende i Sverige. Samverkan och tillsyn av boendemiljöer.

Mätindikatorer:

- Antal klagomålsbaserade tillsynsärenden kopplade till inomhus- och boendemiljö.
- Uppföljning av aktiviteter initierade av kommunkoncernen i handlingsplan

Viktiga förutsättningar

Revideringsprocessen

Kommunfullmäktiges demokratiberedning har uppdraget att revidera integrationsstrategin 2015-2017. Revideringsprocessen för en ny integrationsstrategi påbörjades hösten 2016 med ett dialogarbete i kommunfullmäktige, där medlemmarna lyfte viktiga fokusområden. Arbetet i demokratiberedningen påbörjades under våren 2017 och har löpt kontinuerligt till sommaren 2018. Arbetsprocessen har stöttats av tjänstepersoner i kommunstyrelsens förvaltning som planerat och förberett arbetet utifrån strategins innehåll och form. Medskapande och perspektivvidgande insatser genom dialogarbete har genomförts i form av näringslivsdialog, tjänstemannadialog, medborgardialog, ungdomsdialog samt dialog med civilsamhället och målgruppen utrikesfödda kommuninnevånare. En förvaltningsövergripande referensgrupp har stöttat processen på tjänstemannanivå under 2017-2018. Under januari 2018 har kommunkoncernens verksamheter presenterat sina verksamhetsmål utifrån fokusområden i integrationsstrategin, vilka ligger till grund för integrationsstrategins handlingsplan.

Remissyttranden har inkommit från samtliga nämnder i Västerviks kommun, Länsstyrelsen Kalmar län, Arbetsförmedlingen, Svenska Kyrkan Södra Tjust Pastorat, Västerviks Miljö och Energi AB samt Västerviks Kraft och Elnät AB, Bostadsbolaget AB samt TjustFastigheter AB, och Västervik Framåt AB.

Organisation och arbetssätt

Kommunens integrationsstrategi ska säkra långsiktiga och hållbara strukturer. Vi har ett väl fungerande flyktingmottagande i kommunen. Målsättningen med en integrationsstrategi är att ytterligare utveckla och strategiskt skapa nätverk inom området integration. Strategiarbetet ska drivas innovativt och i samverkan för att bäst nå målsättningar och ambitioner i strategin.

Enheten för arbete och kompetens inom kommunstyrelsens förvaltning ansvarar för det övergripande arbetet med integrationsstrategin, uppföljning av handlingsplan och mätindikatorer. Kommunkoncernens verksamheter och bolag ansvarar för insatser och aktiviteter i handlingsplanen. Enheten för arbete och kompetens stöttar kommunkoncernens verksamheter samt civilsamhället i frågeställningar som rör integrationsstrategin.

I kommunens organisation finns en förvaltningsövergripande referensgrupp som stödjer integrationsstrategins uppdrag. Kommunfullmäktiges demokratiberedning har uppdraget att vara politisk referensgrupp för utvärdering och fortsatt utveckling av integrationsstrategin och dess handlingsplan.

Integrationsfonden

I Västerviks kommun har en integrationsfond inrättats i syfte att skapa möjligheter och stödja integrationsinitiativ. Kommunstyrelsen beslutar hur fonden ska användas samt om nya medel ska tillföras fonden under perioden 2018-2022.

Uppföljning av integrationsfonden sker internt med KSF controllerfunktion i samband med delårsrapport augusti, bokslut december.

Under 2020 flyttades 1,7 mkr ur integrationsfonden till i budget 2021 och under 2021 kvarstår medel endast för språkutvecklande projekt och insatser. Integrationsfonden avvecklas från 1 januari 2022.

Uppföljning

Uppföljning av integrationsstrategins handlingsplan för kommunkoncernen sker i kommunstyrelsen i samband med delårsrapportering i augusti samt bokslut i december. Verksamheter och bolag rapporterar aktiviteter och insatser till enheten för arbete och kompetens, som sammanställer uppföljningen.

För att driva integrationsarbetet framåt i kommunen krävs att målen följs upp och att integrationsstrategin får spridning internt inom kommunkoncernen. Enheten för arbete och kompetens ansvarar för måluppföljning.

Översyn av integrationsstrategi kan göras vid större förändringar i omvärlden och beslut om revidering tas av Kommunfullmäktige.

Implementering

För att strategin ska få fäste och verka internt i hela kommunkoncernen så ska ett spridningsarbete genomföras under 2018-2019. Spridningsarbetet inom kommunkoncernen ska omfatta en bred informationsinsats om integrationsstrategin syfte och målsättningar, information om integrationsfondens möjligheter och riktlinjer samt metodstöd för verksamheter för eget dialogarbete som främjar inkludering och integration.

En fortsatt fördjupad samverkan med civilsamhället är viktig och ska fortsätt i form av dialogarbete och kompetensutvecklingsinsatser.